

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 27 september 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk: 2021.195
Ons kenmerk: 53.208/II/PN
MN

Betreft: klacht betreffende drietalige gemeentelijke brochure

Ter zitting van 17 september 2021 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), Nederlandse afdeling, een klacht ingediend betreffende het feit dat de gemeente Zaventem een drietalige brochure (Nederlands, Frans, Engels) zou hebben verspreid in verband met het vaccinatiecentrum ‘Skyhall Brussels Airport’.

In uw brief van 15 juli 2021 antwoordde u wat volgt:

“Als bijkomende toelichting wensen wij u het volgende te melden :
De verantwoordelijke uitgever van de brochure is dhr. Dirk Devroey, voorzitter van de Eerstelijnszone Druivenstreek.

Bijgevolg menen wij dan ook dat de klacht eerder gericht dient te worden tegen de Eerstelijnszone Druivenstreek en niet tegen de gemeente Zaventem.

In ondergeschikte orde menen wij dat het gebruik van 3 talen voor de vaccinatiebrochure volledig in overeenstemming is met het standpunt van Minister Somers.

Immers, de communicatie omtrent het vaccinatiecentrum moet in principe in de voorgeschreven bestuurstaal gevoerd worden. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht beschikt over cumulatieve richtsnoeren om het gebruikt van andere talen toe te staan :

1. in uitzonderlijke omstandigheden
2. voor een specifiek doel
3. mits uitdrukkelijke vermelding dat het gaat om een vertaling (dus met voorrang voor de bestuurstaal, waarbij de andere taal gebruikt wordt naast de bestuurstaal)
4. indien bestemd voor een specifiek doelpubliek.

Aangezien de coronacrisis een uitzonderlijke omstandigheid is en een risico vormt voor de gezondheid en de veiligheid van de bevolking, is het absoluut noodzakelijk dat de bevolking snel en adequaat geïnformeerd wordt. Op grond van ar.2 en art. 8 van het EVRM heeft de Staat bovendien een positieve verplichting, om bij een reëel en imminent risico op het leven van haar inwoners, om alle essentiële informatie aan het publiek kenbaar te maken.

Bijgevolg mag de informatie eveneens verspreid worden in andere talen daar waar effectief anderstaligen aanwezig zijn.

Dit houdt in dat in de Vlaamse vaccinatiecentra met zowel taalhomogene Vlaamse gemeenten als Vlaamse faciliteitengemeenten in de werkring volgende taalonderrichtingen dienen na te leven :

5. Betrekkingen met particulieren: Nederlands of, op uitdrukkelijk verzoek van een inwoner van een faciliteitengemeente, Frans;
6. Berichten en mededelingen bestemd voor het publiek: Nederlands en Frans, met voorrang voor het Nederlands;
7. Gebruik van andere talen naast het Nederlands en/of Frans, conform de richtsnoeren van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht

Ook voor de organisatie van het vaccinatiecentrum dienen de taalrichtlijnen gerespecteerd te worden. Zo moeten inwoners van een faciliteitengemeente op hun uitdrukkelijk verzoek in het Frans bediend worden. De vaccinatiecentra zorgen ervoor dat er iemand aanwezig is die in het Frans kan communiceren met inwoners van een faciliteitengemeente.”

*
* *

De berichten, mededelingen en formulieren, die de eerstelijnszone Druivenstreek rechtstreeks aan het publiek richt en de formulieren die hij op dezelfde wijze afgeeft, stelt hij in de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van de gemeenten waar zijn zetel gevestigd is. Nochtans, wanneer de gewestelijke dienst gevestigd is in een gemeente zonder speciale taalregeling geniet het publiek uit de gemeenten van het ambtsgebied die aan een andere taalregeling onderworpen zijn of die begiftigd zijn met een speciale taalregeling, ten aanzien van de rechtstreekse afgegeven formulieren, dezelfde rechten als in genoemde gemeenten. De berichten, mededelingen en formulieren, die aan het publiek worden verstrekt door de bemiddeling van de plaatselijke diensten, worden gesteld in de taal of talen welke die diensten voor soortgelijke bescheiden moeten gebruiken. (art. 34, § 1, derde lid SWT).

De Nederlandse afdeling van de VCT heeft in verschillende adviezen gesteld dat zij er zich van bewust is dat administraties en openbare diensten heden ten dage regelmatig in contact komen met een anderstalig publiek door de aard van de dienstverlening en door specifieke projecten die door hen worden ontwikkeld, bijvoorbeeld in het kader van integratie. Het gebruik van vreemde talen, naast de SWT, kan dan wenselijk zijn. De VCT heeft in haar rechtspraak aanvaard dat voor specifieke projecten een andere taal of talen kunnen worden gebruikt dan deze die door de SWT worden voorgeschreven (cf. VCT-advies nr. 49.138 van 30 juni 2017 en nr. 47.055 van 18 september 2015). In de vaste rechtspraak van de VCT geldt deze uitzondering echter voor de plaatselijke diensten, en op voorwaarde dat het een vertaling betreft en dat in de anderstalige teksten duidelijk aangegeven staat dat het een vertaling betreft. Ook moet de tekst eveneens in de opgelegde taal of talen beschikbaar zijn zodat het duidelijk is dat particulieren over dezelfde informatie beschikken in de opgelegde taal of talen.

Deze vaste rechtspraak heeft als doel iedere uitzondering op de SWT te beperken tot hetgeen absoluut noodzakelijk is in het algemeen belang (cf. VCT-advies nr. 50.366 van 9 november 2018). Iedere uitzondering dient aldus zo veel mogelijk beperkt te worden in zowel omvang als tijd, aangezien het gebruik van vreemde talen enkel uitzonderlijk of als overgangsmaatregel kan worden toegestaan.

In kader van de coronacrisis heeft de Nederlandse afdeling van de VCT gesteld dat het gerechtvaardigd is dat informatie over de vaccinatiecampagne in andere talen dan het Nederlands wordt gesteld. De Nederlandse afdeling wil echter benadrukken dat zulke uitzondering zeer restrictief moet worden geïnterpreteerd: het gebruik van andere talen is enkel mogelijk wanneer dit absoluut noodzakelijk is voor de volksgezondheid.

De VCT stelt daarenboven dat werd nagelaten te vermelden dat de Engelse tekst louter een vertaling is van de Nederlandse tekst. Deze vermelding is essentieel om te benadrukken dat de enige officiële bestuurstaal het Nederlands is.

De klacht wordt ontvankelijk maar ongegrond bevonden.